

**ԲԱԺԻՆ 2. ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՍՈՑԻԱԼ-
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ, ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ**

DOI: 10.53068/25792997-2021.2.4-114

**ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՍՊՈՐՏՈՒՄ. ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԵՐ ԵՎ
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Հայցորդ Վ.Ա. Աբգարյան

Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի
պետական ինստիտուտ, Երևան, Հայաստան

E.mail: varsik.abgaryan@sportedu.am

Առանցքային բառեր: Տիպային սոցիալականացում, անհատական սոցիալականացում, դաստիարակություն, հասարակություն, զարգացում, հարմարում, հայեցակարգ:

Հետազոտության արդիականություն: Սոցիալականացումն անհատի կողմից սոցիալական նորմերի ու պահանջների, տվյալ հասարակության մեջ ընդունված վարքի ձևերի, պատմամշակութային արժեքների յուրացման, արժեքային կողմնորոշումների, քաղաքացիական և սոցիալական պատասխանատվության, հաղորդակցման կուլտուրայի ձևավորման, հասարակություն մուտք գործելու թե՛ գործընթացն է, և թե՛ արդյունքը: Անձի սոցիալականացումն անձի և հասարակության բարդ ու հակասական փոխներգործության արդյունք է, որի ընթացքում անձը դրսևորում և զարգացնում է այլոց հետ շփվելու և փոխ-

գործելու գիտելիքներ և հմտություններ: Սոցիալականացումը մի շարք գիտական բնագավառների (սոցիոլոգիա, հոգեբանություն, անտրոպոլոգիա, մանկավարժություն) հետազոտման առարկա է, որի մեկնաբանման շրջանակները և ուսումնասիրման ասպեկտները բավական ընդարձակ են ու բազմաշերտ: Սոցիալականացման հիմնախնդիրը պահպանում է իր արդիականությունը հասարակության զարգացմանը զուգընթաց, քանի որ նրանում տեղի ունեցող յուրաքանչյուր փոփոխություն առաջ է բերում կրթական և դաստիարակչական մտքի զարգացում՝ միանգամայն այլ մանկավարժական պահանջներ դնելով տվյալ հասարակության առջև: Հասարակական առաջընթացին համընթաց՝ սպորտի արժեքը, որպես սոցիալականացման ակտիվ գործոն, աճում է: Այն ներթափանցում է ժամանակակից հասարակության բոլոր

շերտերը՝ մեծապես ազդելով հասարակության կյանքի հիմնական ոլորտների վրա: Այն ազդում է միջազգային հարաբերությունների, գործարար կյանքի, սոցիալական կարգավիճակի վրա, ձևավորում է նորաձևություն, էթիկական արժեքներ, մարդկանց կենսակերպ՝ պայմաններ ստեղծելով սոցիալականացման գործընթացների համար:

Հետազոտության նպատակը: Հենվելով հիմնախնդրի իմաստավորման պատմական շարժընթացի վրա՝ ուսումնասիրել «սոցիալականացում» եզրույթի ժամանակակից մեկնաբանման առանձնահատկությունները սպորտում:

Հետազոտության խնդիրները: 1. Ուսումնասիրել «սոցիալականացում» հասկացության իմաստավորման պատմական շարժընթացը, 2. պարզաբանել սպորտում սոցիալականացման հիմնախնդրի վերաբերյալ առկա մոտեցումները, 3. բացահայտել ընդհանուր սոցիալականացման վերաբերյալ մոտեցումների արտացոլման դրսևորումները սպորտային գործունեության ոլորտում:

Հետազոտության մեթոդներն ու կազմակերպումը: Թեմային վերաբերող գիտական աղբյուրների ուսումնասիրություն, արդյունքների վերլուծություն:

Անձի սոցիալականացումը սպորտում դժվար է ընդհանուր սոցիալականացումից անկախ դիտարկել, ուստի մենք հիմնախնդիրը կքննարկենք ընդ-

հանուր սոցիալականացման մեջ տեղ գտած երկու ավանդական տեսանկյուններից՝ անհատի վրա սպորտի ձևավորող ազդեցություն և սպորտի բնագավառում անհատական փորձի միջոցով ավելի ընդհանուր սոցիալական փորձի ձեռքբերում:

Արդյունքների վերլուծություն: Սոցիալականացման տեսությունը կառուցվել է երկու հիմնական ուղղությունների՝ անհատականի և հասարակականի՝ այլ կերպ ասած՝ սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ գործոնների տարանջատման և դրանց քննարկման հիման վրա: «Սոցիալականացում» հասկացության պատմական ակունքների որոնումը մեզ տանում է 19-րդ դարի վերջ և 20-րդ դարի սկիզբ, երբ այն որպես ինքնուրույն գիտական բնագավառ է ձևավորվել և հիմնականում հետազոտվել է փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի և անտրոպոլոգիայի շրջանակներում: Հասկացության շրջանառման սկզբնական շրջանում սոցիալիզացիան քննարկվում էր հասարակության դասակարգային, կրոնական, կաստայական և բարոյական որոշակի արժեքների յուրացման տեսանկյուղից, երբ անձը ենթարկվում է արդ սոցիալական խմբերի պահանջներին, ու այդ ուղղությամբ էլ տեղի է ունենում անձի սոցիալականացումը [3,4,8,9]:

Ի սկզբանե առավել տարածված էր սոցիալականացման հարմարվող կամ

կոմֆորմիստական հայեցակարգը, ըստ որի՝ անձի սոցիալականացումը դիտարկվում է որպես տվյալ հասարակության մեջ առկա կյանքի նորմերին հարմարում: Այս մոտեցման համաձայն՝ սոցիալականացման արդյունքը՝ «հարմարվողականությունն» է, և սոցիալականացումը տեղի է ունենում «հարմարվողականության» միջոցով: Հետագայում այս մոտեցումն առավել զարգացել ու փոփոխության է ենթարկվել, սակայն հիմնախնդրի ուսումնասիրման այս ուղղությունը դեռևս պահպանում է իր արդիականությունը, ինչը սպորտում առավելապես ակնհայտ է:

Հետագայում հիմնախնդրի ուսումնասիրմամբ զբաղվել են սոցիալական հոգեբանությունը, մանկավարժությունը և այլ գիտություններ ու միջգիտական բնագավառներ:

Այսօր պետք է վերլուծվեն և վերանայվեն այն հարուստ հետազոտական տվյալներն ու գաղափարները, որոնք առկա են նշանավոր մանկավարժների աշխատություններում, օրինակ՝ Ա. Ս. Մակարենկոն գտնում էր. «...Ես պահանջում եմ, որպեսզի երեխայի կյանքը կազմակերպվի որպես սովորույթների որոշակի խումբ դաստիարակող փորձ»: Վերջինս դաստիարակությունը համարում էր հասարակական կարծիքի հզոր ուժը, որը կարգավորում և կարգապահություն է հաստատում մեր կյանքում

[ըստ՝ 3]: Այս մոտեցումը ևս հարում է սոցիալականացման կոմֆորմիստական կամ տիպական հայեցակարգին:

Այս պահանջից ելնելով՝ նա իր սաների մեջ սերմանում է այնպիսի որակական անձնային օգտակար հատկություններ, ինչպիսիք են՝ նպատակասլացությունը, կարգապահությունը, պատասխանատվությունը, համառությունը, որոնք կնպաստեն երեխաների ինտեգրմանը կյանքին:

Այսօր էլ ոլորտի մասնագետներին, հատկապես, մանկավարժներին առաջին հերթին հետաքրքրում են անձի ձևավորման նպատակներն ու միջոցները, ձևավորման մեխանիզմները:

Սոցիալական հոգեբանության բնագավառում «սոցիալականացում» տերմինը ներմուծվել է 1939 թվականին մի շարք հետազոտողների կողմից՝ Ռոբերտ Պարկ ու Ջոն Դոլլարդ, որոնք այն օգտագործել են ժամանակակից իմաստով: Նույն թվականին և հետագա տարիներին այդ տերմինը սկսեց օգտագործվել զանգվածաբար և ցույց էր տալիս սոցիալ-հոգեբանական հետազոտությունների նոր բնագավառ և բնորոշվում էր որպես պրոցես, որի ընթացքում անհատը դառնում է անձնավորություն, հասարակական կյանքի ակտիվ մասնակից [ըստ՝ 7]:

ԻՍՀՄ տարիների գիտական գործիչներն առաջադրում էին հասկացու-

յան երկու՝ լայն և նեղ բնորոշումներ: Առաջիններից էր Ի. Ս. Կոնը, որը սոցիալականացումը բնորոշում էր որպես գործընթաց, որի ընթացքում անհատը ձեռք է բերում այնպիսի հատկություններ, որոնք նրան անհրաժեշտ են հասարակության մեջ իր կենսագործունեությունն ապահովելու համար [4]:

Սոցիալականացման նեղ կամ սպեցիֆիկ բնորոշմանը հանդիպում ենք Մ. Ի. Բոբնևայի աշխատություններում: Նա գտնում էր, որ սոցիալականացումն այն պրոցեսն է, որը հանգեցնում է ոչ թե անհատի, այլ տվյալ սոցիալական խմբի համար բնորոշ, «տիպական» կամ «մոդալ» անձնային կառուցվածքի ձևավորման [2]:

Բայց այս սահմանումը ևս թերի է, քանի որ սոցիալականացման արդյունքում կարող է ձևավորվել այնպիսի անձ, որն ընդունակ է նոր սոցիալական նորմատիվներ սահմանել: Այնպես որ սոցիալականացման արդյունքը տիպականի և անհատականի միասնություն է: Տիպականը անձի հարմարվողականությունն է սոցիալական էտալոնային հանրության մեջ, նրա ունեցած փոխհարաբերությունների մակարդակում, իսկ անհատականը սոցիալ-հոգեբանական հարմարման անձնային անկրկնելի ոճ է, որը, ինչպես կենսագենետիկական, այնպես էլ սոցիոգեն բնույթ ունի: Յուրաքանչյուր անձի մեջ տրված է և

դրսևորվում է անհատականորեն: Այն անձի նախաձեռնությամբ սոցիալական փոխհարաբերությունների ոլորտում իր կառուցվածքի ակտիվ ու ստեղծագործական ձևավորում է, որի հիմքում առաջին հերթին ընկած են անհատի ներքին դրդապատճառները:

Անձի սոցիալականացումը նաև նրա սոցիալական զարգացման ու հասունացման, անհատականացման ու անկրկնելի սոցիալ-հոգեբանական փորձի, հմտության ձեռքբերման պրոցես է, ընդ որում՝ միշտ առկա է անհատական ակտիվությունը: Վերը նշվածն առավել ակնառու է սպորտում: Մարզական գործունեության գործընթացում սպորտի ազդեցությունը դրսևորվում է տարբեր ոլորտներում՝ 1. բացասական և դրական անձնային հատկություններ, 2. գործունեության նպատակներ և դրանց իրականացման ուղիների ընտրություն, 3. դրդապատճառներ, 4. դիրքորոշումներ և վերաբերմունք, 5. արժեհամակարգային կողմնորոշումներ, 6. սոցիալական կարգավիճակ և այլն: Սպորտի միջոցով սոցիալականացումն ընթանում է երեք բաղադրիչով՝ վարքային, ճանաչողական և էմոցիոնալ, որոնք փոխկապակցված են և ապահովում են սոցիալականացման գործընթացի ուղղվածությունը և բովանդակությունը [1]:

Հասարակությունն ըստ իր կառուցվածքի, գաղափարական և բարոյական

առանձնահատկությունների, չի կարող զարգանալ, եթե այն կազմող անձիք դրսևորեն միայն կոմֆորմիստական վարք: Այդ պատճառով հասարակությունը փոխում, ձևավորում է անձին: Սոցիալական տարբեր խմբերում առաջադիմական փոփոխություններ մտցնելու համար պետք է փոխել մարդկանց, կատարելագործել նրանց սոցիալականացման ընթացքը:

Սոցիալականացումը և դրան ուղղված դաստիարակությունն անձին ոչ թե պետք է դարձնի արտաքին ներգործության պասիվ արտացոլող, ճնշի և շրջանակների մեջ դնի նրա բնությունից բխող դրսևորումները, այլև հակառակը՝ նպաստի, որ անձն իր յուրօրինակ և անհատական գիծը ներդնի տվյալ հասարակության և իր կյանքում: Գրականության ուսումնասիրումն օգնեց համոզվել, որ սպորտը իսկապես հանդես է գալիս որպես անձի անհատական սոցիալականացման նշանակալի գործոն: Եվ որ պակաս կարևոր չէ, սպորտում դրսևորվում են նաև սոցիալակացման առավել ավանդական, «տիպական», կոմֆորմիստական մեկնաբանությունները, որոնք ժամանակակից հասարակությունում անձի սոցիալականացման առումներով հնարավոր է այնքան էլ արդիական չեն, սակայն սպորտում պահպանում են իրենց արդիականությունը [10]:

Սպորտը հասարակական կյանքի անբաժան մաս է այսօր, որին բնորոշ են հատուկ և ընդհանուր հասարակական, այդ թվում սոցիալականացնող գործառույթներ: Սպորտի սոցիալականացնող ֆունկցիան պարունակում է դաստիարակչական, արժեքանորմատիվային ասպեկտներ, ինչպես նաև ձևավորում է անհատականություններ, որոնք անձին դարձնում են տվյալ հասարակության կերտողը [5]:

Անձի սոցիալականացման համակարգում սպորտը հանդես է գալիս որպես սոցիալական տեխնոլոգիա, որում առկա են հստակ և կայուն սոցիալական վարքի կանոններ և մոդելներ: Սպորտը՝ որպես սոցիալական ինստիտուտ, ձևավորում է որոշակի «մասնագիտական ստատուսներ», որոնց կրող էլ դառնում է յուրաքանչյուր անձ, որը զբաղվում է մարզական գործունեությամբ [9]:

Սպորտը, լինելով գործունեության ձև, պարունակում է անձի ձևավորման որոշակի մեխանիզմներ: Այն անհատին ներառում է սոցիալական հանրույթներ և կազմակերպություններ, որպես դրա լիիրավ անդամ և ձևավորում է որոշակի սոցիալական հարաբերություններ:

Սպորտի սոցիալականացմամբ զբաղվող մի շարք հեղինակներ շեշտադրում են սպորտի մեծ ու նշանակալի ազդեցությունն անձի սոցիալ-հոգեբա-

նական առանձնահատկությունների վրա [1,4,5,9,10]:

Սպորտի միջոցով սոցիալակա-նացման արդյունավետության բարձրացումը կախված է այն հանգամանքից, թե սպորտի և հասարակության, անձի արժեքները որքանով են համընկնում:

Սոցիալականացման սպորտային ասպեկտները վերլուծելու, առավել խորը իմաստավորելու առումով բավական արժեքավոր է Տ. Պարսոնսի մոդելը, որում սպորտին՝ որպես սոցիալականացման ենթահամակարգ, առաջադրվում են հետևյալ պահանջները.

- ադապտացիա (սպորտի տնտեսական ուղղություն, տարածաշրջանի սպորտային ինֆրաստրուկտուրա),
- նվաճումներ (սպորտային քաղաքականություն, տարբեր միջազգային և տեղային կազմակերպություններ),
- ինտեգրացիա՝ սպորտային սուբկուլտուրա,
- օրինակների նմանակում (սպորտային սոցիալականացում):

Տ. Պարսոնսը սոցիալական հավասարակշռության պահպանման հիմնական միջոցը համարում էր սոցիալականացումը: Սոցիալականացման հիմնական պայմանը գիտնականը համարում էր անհատի հարմարումը սոցիալական միջավայրում, որը ենթադրում է տարբեր դերերի համատեղում նույն անհատի մեջ [ըստ՝ 5]:

Սպորտը նպաստում է սոցիալապես կոմպետենտ անձի ձևավորմանը: Սպորտային գործունեության ընթացքում անձի մոտ ձևավորվում են այնպիսի որակներ, որոնք կիրառելի են կյանքի բոլոր ոլորտներում: Սպորտում առավել հստակորեն դրսևորվում են ժամանակակից հասարակության համար այնպիսի կարևոր արժեքներ, ինչպիսիք են՝ հաջողության հասնելու, առաջինը լինելու ձգտումը, ինչը նշանակում է ոչ միայն հաղթել հակառակորդին, այլև հաղթել ինքն իրեն:

Եզրակացություն: Ամփոփելով վերոշարադրյալ մոտեցումները՝ սոցիալականացումը կարելի է բնորոշել, որպես սոցիալական բոլոր գործընթացների ամբողջություն: Եվ անձը այդ գործընթացներում ոչ միայն հանդես է գալիս որոշակի նորմերի, արժեքների և գիտելիքների համակարգերի պասիվ յուրացնող, այլև ձգտում է որպես սուբյեկտ մասնակցել այն հասարակության կերտման աշխատանքին, որում նա ապրում է: Սոցիալականացումը և դրան ուղղված դաստիարակությունը անձին ոչ թե պետք է դարձնի արտաքին ներգործության պասիվ արտացոլողը, ճնշի և շրջանակների մեջ դնի նրա բնությունից բխող դրսևորումները, այլև նպաստի, որպեսզի անձն իր յուրօրինակ և անհատական գիծը ներդնի տվյալ հասարակության և իր կյանքում:

Սպորտն իր կոշտ կանոններն է սահմանում և դրանք «պարտադրում» անձին, որն իր կյանքն ու վարքը պետք է կազմակերպի վարքային որոշակի մոդելների համապատասխան, այլ կերպ ասած՝ սահմանի «կյանքի ոճ», որը տիպական է մարզիկների համար: Այն, որպես սոցիալական գործոն, վերարտադրում է ներկա սոցիալական իրակախությունում առկա մեխանիզմներն ու պահանջներն առավել սպեցիֆիկ դաշտում՝ նպաստելով սոցիալական կոմպետենտության ձևավորմանը, լուծելով անձի ինքնորոշման և ինքնահաստատման խնդիրները:

Ժամանակակից սպորտը մարդու համար կայացման դաշտ է ստեղծում, օգնում իր տեղը գտնել հասարակությունում, և այլ հասարակության անդամների համար դառնալ կայացման օրի-

նակ: Այս միտքն իր հաստատումն է գտնում, երբ ծանոթանոմ ենք մարզիկների կենսագրական տվյալներին ու համոզվում, որ իսկապես սպորտը հանդես է գալիս որպես սոցիալականացման հզոր միջոց: Մարզիկները սպորտի միջոցով «մարզում» են հարմարողական վարք, դիմացկունություն և անհատական այնպիսի առանձնահատկություններ, որոնք օգնում են «փոխել» աշխարհը և հնարավորություններ՝ հաղթահարել սոցիալական մի շարք նախապաշարմունքներ (դասային, կրոնական, մշակութային, ազգային և այլն):

Այսպիսով՝ սպորտը մեկտեղում և միավորում է սոցիալականացման մեկնաբանման, առաջին հայացքից հակադիր գոտիներում գտնվող հայեցակարգերը:

📖 ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Бабанов И.В., Механизмы спортивной социализации молодежи в социальном пространстве современного спорта: Дис. кандидата социологических наук.: 22.00.04 Москва.: 2017.- 168с.
2. Бобнева М.И., Социальные нормы и регуляция поведения / М.И. Бобнева, Е.В. Шорохова. – Москва: 1978. – 312 с.
3. История социальной педагогики: Хрестоматия-учеб.: Учеб. пособие. Под. ред. М.А. Галагузовой.-М.: 2000.-544 с.
4. Кон И.С., Социология личности. М., 1967.-384 с.
5. Леонтьев А.М., Спорт как социокультурный феномен: Дисс. 09.00.11, кандидат философских наук, 1996.-105.
6. Лубышева Л.И., Социология физической культуры и спорта: учеб. пособие—М.: Издательский центр «Академия», 2010. — 272 с.

7. Социализация // Большой психологический словарь / Сост.: Мещеряков Б., Зинченко В. — 2004.-383 с.
8. Хузиахметов А.Н., Социализация как фактор развития личности // Сборник научных трудов / Материалы Международной научно-практической конференции "Современные технологии обучения и воспитания". - Казань, 2013. - С. 278-281.
9. Юдин О. А., Спорт в системе социализации личности: теоретический анализ Текст научной статьи по специальности «Социологические науки».- 2007.- С. 56-70.
10. Rainer Martens Social psychology and physical activity Published. New York.-1975.- 180p.

SOCIALIZATION IN SPORT: CONCEPTS AND FEATURES

Applicant V. A. Abgaryan

Armenian State Institute of Physical Culture
and Sports, Yerevan, Armenia

SUMMARY

Key words: typical socialization, individual socialization, education, society, development, adaptation, concept.

The relevance of research. Socialization is both the result and the process of assimilation by an individual of forms of behavior, social norms and requirements of historical and cultural values adopted in a given society, and of the formation of value orientations, civil and social responsibility, cultural communication and entry into the social environment. The problem of socialization remains relevant along with the development of society, because every change that occurs in it leads to the development of educational thought, putting forward completely different, new pedagogical requirements for this society.

Today, along with the social advancement, the importance of sports as an active factor in socialization is growing, penetrating into all layers of modern society, greatly affecting the main spheres of social life.

The purpose of research. On the basis of the historical process of the understanding of socialization, to present the specifics of its interpretation in sport.

Research methods and organization. Study of relevant literary sources, theoretical analysis of the results.

Analysis of the results. The article analyzes various approaches to the interpretation of socialization, the historical process of understanding the concept of "socialization" . Initially, the more common was the adaptive or conformist concept of socialization, according to which the socialization of a person is seen as an adaptation to the norms of life in a given society. Later, this approach was further developed and changed according to which the socialization of a person is a process of his social development and maturation, individualization and unique socio-psychological experience, the acquisition of skills, and there is always individual activity.

This is more obvious in sports. In the process of playing sports, the influence of sports is manifested in different areas: negative and positive personal qualities, the goals of the activity - the choice of methods of their implementation, motivation, position - attitudes, value orientations, social status, etc. Socialization through sports takes place in three components: behavioral, cognitive and emotional, which are linked, provide direction and content for the socialization process.

Conclusion. Modern sport creates a field for human development, helps him find his place in society and be a role model for other members of society. Through sports, sportsmen "train" both adaptive behavior and endurance, and individual qualities that help to "change" the world, and the ability to overcome a number of social prejudices (class, religious, cultural, national, etc.). Sport combines the various approaches to the concept of socialization, which, at first glance, are opposite each other.

СОЦИАЛИЗАЦИЯ В СПОРТЕ: КОНЦЕПЦИИ И ОСОБЕННОСТИ

Соискатель В.А. Абгарян

Государственный Институт физической культуры
и спорта Армении, Ереван, Армения

РЕЗЮМЕ

Ключевые слова: типичная социализация, индивидуальная социализация, воспитание, общество, развитие, приспособление, концепция.

Цель исследования. На основе анализа различных подходов определения понятия «социализации», представить особенности ее интерпретации в спорте.

Методы и организация исследования. Изучение и анализ соответствующих литературных источников.

Анализ полученных результатов. В статье проанализировали различные подходы к интерпретации социализации, исторический процесс осмысления понятия «социализация». Изначально более распространенной была адаптивная или конформистская концепция социализации, согласно которой социализация человека рассматривается как приспособление к нормам жизни в данном обществе. Позже этот подход получил дальнейшее развитие и изменение согласно которой социализация человека - это процесс его социального развития и созревания, индивидуализации и уникального социально-психологического опыта, приобретения навыков, причем всегда есть индивидуальная активность.

Сказанное более очевидно проявляется в спорте. В процессе тренировок и соревнований влияние спорта проявляется в разных сферах: отрицательных и положительных личностных качествах, целях деятельности - выборе способов их реализации, мотивации, позиции - установке, ценностных ориентаций, социального статуса и др.

Социализация через спорт проходит в трех компонентах: поведенческом, когнитивном и эмоциональном, которые связаны между собой, обеспечивают направление и содержание процесса социализации.

Краткие выводы. Современный спорт создаёт поле для развития человека, помогает ему найти своё место в обществе и быть образцом подражания для других членов общества. Спортсмены через спорт «тренируют» адаптивное поведение выносливость, индивидуальные качества, помогающие «изменить» мир, возможности преодолеть ряд социальных предрассудков (сословных, религиозных, культурных, национальных и т.д.). Спорт объединяет различные концепции социализации, которые, на первый взгляд, находятся на противоположных полюсах данного процесса.

Հոդվածն ընդունվել է 05.03.2021-ին:

Ուղարկվել է գրախոսման՝ 09.03.2021-ին: